

Epost: post@rovdyrvern.no

Statsforvalteren for rovviltneemndene, region 4 og 5

Dato: 25.03.2026

Klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) på rovviltneemndene region 4 og 5 sitt vedtak om betinget skadefellingskvote 10 ulver 01.06.2026-15.02.2027

Saksnummer 1/26

ARV har foretatt en gjennomgang av følgende underlagsdokumentasjon:

- rovviltneemndenes vedtak om betinget skadefelling i region 4 og 5, 01.06.-2026-15.02.2027
- saksframlegget fra Statsforvalteren til neemndsmøtet 10.03.2026
- protokollen fra neemndsmøtet 10.03.2026
- Miljødirektoratets vedtak om skadefelling utenfor ulvesonen 15.02.2026-31.05.2026, som forelå før neemndenes vedtak ble fattet
- Klima- og miljødepartementets klageavgjørelse om lisensjakt 2025–2026 som forelå før neemndenes vedtak ble fattet
- Vedtak fra Rovviltneemndene i region 1 og 3 om betinget skadefellingskvote på hhv 2 og 6 ulver 01.06.2026-15.02.2027. De øvrige Rovviltneemndenes vedtak (region 2, 6, 7 og 8) foreligger ikke p.t.

1. Flere vedtak – samme bestand

Alle de aktuelle vedtakene gjelder i realiteten den samme ulvebestanden. Likevel behandles de som separate vedtak:

- ett vedtak om lisensfelling utenfor ulvesonen 01.12.2025-31.05.2026
- ett vedtak fra Miljødirektoratet om skadefelling utenfor ulvesonen 15.02.2026-31.05.2026
- ett vedtak fra Rovviltneemndene region 4 og 5 om skadefelling i regionene som omfatter sonen 01.06.2026-15.02.2027
- flere vedtak fra Rovviltneemndene i regionene utenfor sonen 31.05.2026-15.02.2027

ARV vil hevde at vedtakene ikke kan vurderes uavhengig av hverandre, men må sees som deler av én samlet vedtakssituasjon. Det fremstår som en svakhet at denne sammenhengen ikke eksplisitt synliggjøres, til tross for at de påvirker samme bestand innenfor samme tidsramme.

Relevante bestemmelser:

- naturmangfoldloven § 10
- naturmangfoldloven § 7
- forvaltningsloven § 17

2. Kjent kunnskap – men ikke integrert

Både Klima- og miljødepartementets og Miljødirektoratets vedtak forelå før rovviltneemndenes vedtak ble fattet.

Disse vedtakene inneholder vurderinger av bestandsstatus, herunder tilhørende usikkerhet, vurderinger av risiko og avgang, samt premisser knyttet til ulvesonens betydning.

Det fremgår ikke at disse vurderingene er innarbeidet i nemndenes vedtak. Relevant og tilgjengelig kunnskap synes dermed ikke integrert i vedtaksgrunnlaget og kunnskapsgrunnlaget fremstår, etter ARVs oppfatning, som selektivt anvendt.

Relevante bestemmelser:

- naturmangfoldloven § 8
- naturmangfoldloven § 7
- forvaltningsloven § 17

3. Tidsmessig inkonsistens i kunnskapsgrunnlaget

De ulike vedtakene synes å bygge på ulike “tidsbilder” av bestanden. Nemndenes vedtak knytter seg i stor grad til en situasjon hvor bestanden lå på bestandsmålet i 2024/2025. De tallene som legges til grunn er imidlertid ikke riktige, da det hevdes at vi i tidsrommet forelå tre grenserevir. I realiteten forelå kun grenserevirene Kynna og Kymmen i angjeldende inventeringsperiode, slik at reell bestandsstatus var 4, ikke 4,5.

Miljødirektoratet viser samtidig til oppdaterte tall som kan indikere at bestanden ligger under bestandsmålet.

Det fremstår som en økologisk, metodisk og rettslig svakhet at nemndene bygger på et sikt tidsmessig forskjøvet og delvis feilaktig grunnlag, tall, all den tid en opererer med et svært lavt bestandsmål som forutsetter høy presisjon ved fastsettelse av skadefellingskvoter og andre tiltak som kan redusere bestanden ytterligere.

Dette gir et inntrykk av at kunnskapsgrunnlaget ikke er konsistent og at nemndene bygger på et faktum som ikke er oppdatert. ARV ber om å få opplyst hvorvidt forvaltningen benytter ulike tidspunkter for kunnskap avhengig av hvilken konklusjon som skal begrunnes.

Relevante bestemmelser:

- naturmangfoldloven § 8
- naturmangfoldloven § 9

4. Rovviltnemndenes vedtakskompetanse

Rovviltforskriften knytter rovviltnemndenes vedtakskompetanse til situasjoner hvor bestanden ligger over bestandsmålet. I saksframlegget legges det til grunn at vedtakskompetansen foreligger fordi bestanden ligger “på, eller like over” bestandsmålet, mens det i selve vedtaket vises til at bestanden var på bestandsmålet ved siste inventering.

Dette kan fremstå som en glidning i tolkningen av kompetansevilkåret. Spørsmålet er om forskriftens ordlyd faktisk åpner for en slik fleksibilitet, eller om dette innebærer en utvidelse av vedtakskompetansen gjennom administrativ praksis.

De nyeste tilgjengelige tallene går i retning av at bestanden nå befinner seg under bestandsmålet. Vilkåret for vedtakskompetanse fremstår dermed ikke oppfylt.

5. Bestandsstatus ved vedtakstidspunktet

Miljødirektoratet viser i sitt vedtak til foreløpige overvåkingsdata som indikerer at bestanden ligger under bestandsmålet pr mars 2026.

Det oppstår på denne bakgrunn et spørsmål om hvilken betydning slik usikkerhet bør ha i vurderingen av nye skadefellingskvoter. Dette problematiseres ikke i nemndsvedtaket.

Naturmangfoldloven § 9 tilsier at føre-var-prinsippet skal tillegges vekt når kunnskapen om bestandssituasjonen er usikker. ARV oppfatter det som en saksbehandlingsfeil av nemndene at ikke har drøftet at forvaltningen selv har fattet vedtak tidligere om avlivninger av ulv som har medført at en nå ikke når bestandsmålet burde tilsi en mer restriktiv tilnærming til ytterligere skyting av ulv.

6. Regionalt vedtak og samlet belastning

Naturmangfoldloven §10 krever at vedtak skal vurderes i lys av den samlede belastningen på arten.

For ulvene innenfor sonen vil flere former for avlivning kunne virke samtidig; lisensjakt utenfor ulvesonen, skadefellingskvoter i flere regioner, samt ulovlig jakt og annen kjent eller ukjent avgang. I tillegg foreligger og forventes ytterligere kvoter i andre regioner.

Dette reiser spørsmålet om vedtaket kan vurderes isolert, eller om vurderingen av samlet belastning forutsetter at disse forholdene sees i sammenheng. ARV kan ikke se at en slik samlet vurdering er foretatt.

7. Mulig kollisjon mellom premissene i Miljødirektoratets og Rovviltnemndenes vedtak

Miljødirektoratet begrunner sitt vedtak om skadefelling utenfor ulvesonen med at bestandsmålet for ulv i Norge skal oppnås innenfor ulvesonen, og at skyting av ulv utenfor ulvesonen derfor ikke vil være avgjørende for bestandens overlevelse.

Rovviltnemndenes vedtak åpner samtidig for en betydelig kvote for betinget skadefelling innenfor ulvesonen. Dette skaper en situasjon hvor skyting utenfor ulvesonen legitimeres med hensyn til ulv innenfor ulvesonen, samtidig som det åpnes for skyting innenfor sonen.

Slik ARV ser det, trekker forvaltningens premisser her i ulike retninger, noe som svekker grunnlaget for vedtakene når de leses i sammenheng.

Ulver som har tilhold innenfor ulvesonen skal ha særlig forrang og beskyttelse. Det skal være høy terskel for å skyte ulv innenfor ulvesonen.

Relevante bestemmelser:

- naturmangfoldloven § 10
- naturmangfoldloven § 18

8. Bestandsbegrepet og Bernkonvensjonen

Miljødirektoratet legger til grunn at ulvebestanden i Norge inngår i en skandinavisk bestand, og at skyting av enkeltindivider ikke vil true bestandens overlevelse. Sammenholdt med de aktuelle vedtakene innebærer dette at skyting utenfor ulvesonen legitimeres med henvisning til forholdene innenfor ulvesonen, samtidig som skadefelling innenfor ulvesonen tillates.

Bestandens robusthet vurderes dermed på et bredere geografisk nivå, samtidig som konkrete tiltak retter seg mot den samme begrensede delbestanden innenfor Norge.

Dette reiser spørsmålet om forenlighet med Bernkonvensjonen, som forutsetter at statene sikrer bevaring av arter innenfor egne territorier.

Bestanden er sterkt innavlet og avhengig av genetisk innvandring. Forvaltningen legger samtidig opp til å skyte streifdyr som potensielt kan bidra til denne genetiske tilførselen. Det fremgår ikke hvordan genetisk viktige individer skal identifiseres og skjermes.

9. Bestandsmål og vilkår for fastsettelse av skadefellingskvote

Når ulvebestanden befinner seg under bestandsmålet står vernehensynet sterkere. Ulv skal også ha ekstra vern i ulvesonen. Terskelen for avlivning skal være høy når bestandsmålet ikke er nådd. Bestandsmålet er slik et nødvendig, men ikke tilstrekkelig vilkår for avskyting.

Fastsettelse av kvoter for skadefelling og lisensjakt både innenfor og utenfor ulvesonen når bestandsmålet ikke er nådd, er i strid med de rettslige føringene fra Høyesterett i HR – 2023-

936-A og dermed også med rovviltforliket. Når nemndene likevel fastsetter kvote for skadefelling uten at bestandsmålet er nådd, innebærer dette at interesseavveiningen er i strid med Høyesteretts dom, vernehensynet undervurderes, i strid med Nml §§4 og 9 og rovviltforlikets forutsetning om bestandsmål som minimumsnivå settes til side. Dette innebærer en rettsanvendelsesfeil i og med at nemndene anvender terskelen for skadefelling som om bestandsmålet er nådd til tross for at vilkåret for å senke terskelen ikke er oppfylt.

10. Skadefellingens funksjon

Nemndsvedtaket beskriver skadefelling som et virkemiddel rettet mot konkrete skadesituasjoner. Det er en utglidning av lovforståelsen at skade skal avverges. Dette er ikke i samsvar med Bernkonvensjonen. I sekretariatets fremlegg står det at 'De skadegjørende individene i prioriterte beiteområder er streifdyr eller innvandrende dyr som prøver å etablere seg i områder der slik etablering ikke er ønskelig. I denne sammenheng anser sekretariatet at et vedtak om kvote for skadefelling ikke kan sies å true bestandens overlevelse.' Det innebærer ikke riktig lovfortolkning at 'det ikke skal forekomme ulv' utenfor ulvesonen.

Samtidig fastsettes kvoten på 10 ulver basert på historiske skadetall, som i ulvesonen er svært lave. Tallmaterialet fra 2025 viser et begrenset skadeomfang, samtidig som flere avlivninger har skjedd på forebyggende grunnlag ute forutgående skade.

Dette kan gi grunn til å anta at skadefelling i praksis også fungerer som et mer rutinemessig instrument for bestandsregulering, snarere enn et rent målrettet tiltak, og det er ikke i tråd med lovens hensikt.

Vedtaket redegjør ikke tydelig hvordan samlet belastning er vurdert i lys av øvrige avgangsformer.

11. Alternative, ikke-dødelige tiltak

Naturmangfoldloven §18 forutsetter at skyting av fredete og truede arter bare kan tillates dersom formålet ikke kan oppnås på annen tilfredsstillende måte og at andre tiltak er forsøkt.

I vedtaket fremstår vurderingen av alternative tiltak relativt kortfattet. ARV ber om en mer konkret redegjørelse for hvilke alternative tiltak som er vurdert, hvilke som er forkastet og hvorfor, samt hvilke økonomiske og organisatoriske rammer som foreligger.

12. Statsforvalterens rolle

Statsforvalteren har en sammensatt rolle som sekretariat, faglig premissleverandør og statlig representant. Dette reiser spørsmål om i hvilken grad anbefalingen om skadefellingskvoter er en rent faglig vurdering, eller også reflekterer overordnede forvaltningslinjer.

13. Betydningen av Klimadepartementets lisensjaktvedtak utenfor ulvesonen

I behandlingen av lisensfelling for 2025–2026 la Klima- og miljødepartementet blant annet vekt på at rovviltnemndene ikke åpnet for lisensjakt innenfor ulvesonen.

Dette kan tolkes som en anerkjennelse av at skyting av ulv i dette området reiser særlige problemstillinger og at det må utvises særlig aktsomhet i og med at bestanden under nåværende, pågående inventering befinner seg under bestandsmålet.

ARV ber om en redegjørelse for hvordan dette premisset harmonerer med rovviltnemndenes vedtak om betinget skadefellingskvote på 10 ulver.

14. Risiko ved høye skadefellingskvoter og gjentatte kvoteutvidelser

De siste årenes gjentatte utvidelser av skadefellingskvoter svekker rettssikkerheten og klageadgangen uten reelt hensyn til bevaring av truede rovdyr og bestandsmåloppnåelse. Høye skadefellingskvoter initielt med suksessive utvidelser er egnet til å true bestandens overlevelse og truer dyrevelferden også for beitedyrene all den tid skadefelling ofte synes å være forvaltningens førstevalg.

Oppsummering - manglende sammenheng i vedtaksgrunnlaget

Samlet sett fremstår vedtaket ikke som basert på et konsistent og etterprøvbart grunnlag. Kjent kunnskap er ikke tydelig integrert og premisser anvendes uten at sammenhengen mellom vedtakene synliggjøres. Dette utgjør etter ARVs vurdering en saksbehandlingsfeil som kan ha påvirket utfallet. Når de ulike vedtakene og kvotene ses i sammenheng, åpnes det for avlivning av et svært høyt antall ulver i perioden, noe som fremstår som en uforsvarlig forvaltning.

Relevante bestemmelser:

- forvaltningsloven § 17
- forvaltningsloven § 25
- naturmangfoldloven §§ 7–10 og 18

Forvaltningen behandler gjensidig avhengige avgjørelser som separate, uten å synliggjøre den samlede effekten på bestanden. Dette er i strid med gjeldende rett og internasjonale, ratifiserte avtaler.

ARV begjærer vedtaket ugyldiggjort,

Jan Pahle Koritzinsky, Hege O'Wiidt og Ida Skjerden
Aktivt Rovdyrvern (ARV)

